

Afspraken Vlaamse standaard voor etiketten

Cultuurconnect

versie

Versie	Datum	Opmerkingen
1.0	Februari 2012	Inleiding + fictie volwassenen + signatuur
1.1	April 2012	Toevoeging ZIZO-volwassenen
2.0	Oktober 2012	Toevoeging paragraaf over auto- aanmaak van etiketten Aanpassingen <ul style="list-style-type: none"> - Fictie volwassenen (Makkelijk lezen, volksverhalen) - SISO-volwassenen (signatuur toevoegen) - signatuur bij schrijverskoppels
2.1.	December 2012	Toevoeging meer voorbeelden, verhelderen tekst
2.2.	Januari 2013	Aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> - toevoeging Arabische namen - jaaraanduiding NF - deelaanduiding bij NF - signatuur-regels vereenvoudigd
2.3	Juni 2014	Aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> - volgnr. uit reeksveld na verdwijnen koepels - Diakritische tekens niet op etiket
2.4	Maart 2015	Aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> - Diakritische tekens niet op etiket
2.5	Juli 2019	Aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> - Mythen, sagen en legenden toegevoegd aan genres met icoon op etiket
2.6	Juli 2020	Aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> - Deelaanduidingen bij Fictie volwassenen: werkwijze uitgebreid
2.7	September 2021	Aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> - Theaterteksten vervangen door Toneelteksten - kleine aanpassing inleiding - (datum)verwijzingen over aanpassingen (in voetnoot geplaatst)
2.8	Mei 2022	Aanpassingen:

		<ul style="list-style-type: none"> - hyperlinks naar handleidingen Biblioprint, vergaderverslagen e.d. hersteld - Genre-iconen terug toegevoegd in overzicht
2.8	Maart 2023	Aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> - Utopische/Dystopische literatuur en Toekomstromans toegevoegd aan genres met icoon op etiket - Wijziging genre Oorlogsromans naar Oorlogsliteratuur (met behoud van verwoording en icoon)
2.9	Mei 2023	Aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> - Wijziging genre Verhalen naar Verhalenbundels (met behoud van verwoording en icoon) - Wijziging genre Poëziebundels naar Gedichten, verwoording 'Gedichten' (met behoud van icoon)
2.10	Juli 2023	Toevoeging lijst AZ-rubrieken

op dit werk is een [Creative Commons Licentie](#) van toepassing

1. Inleiding	4
2. Zelf etiketten maken met Biblioprint	4
3. Automatische aanmaak van etiketten	4
4. Fictie volwassenen	5
4.1. VORMGEVING ETIKET	5
4.2. VELD 2: MAKKELIJK LEZEN + GROTELETTER + LUISTERBOEKEN + TAALAANDUIDING	5
4.3. VELD 3 + VELD 4: GENRE-ICOON + VERWOORDING	7
4.4. VELD 5: DEELAANDUIDING	9
4.5. VELD 6: SIGNATUUR	10
4.6. HANDMATIGE AANMAAK IN BIBLIOPRINT	10
4.7. AUTOMATISCHE AANMAAK VIA ISBN-SCAN IN BIBLIOPRINT	11
5. Hoofdwoord in de signatuur	12
6. Non-fictie volwassenen: ZIZO	15
6.1. VORMGEVING ETIKET	15
6.2. VELD 1, 2, 3: ZIZO-CODE: PLANKRUBRIEK, RUGRUBRIEK, PICTOGRAM	15
6.3. VELD 4: JAARVELD	16
6.4. VELD 5: DEELAANDUIDING	16
6.5. VELD 6: SIGNATUUR	17
6.6. HANDMATIGE AANMAAK IN BIBLIOPRINT	17
6.7. AUTOMATISCHE AANMAAK VIA ISBN-SCAN IN BIBLIOPRINT	17
7. Non-fictie volwassenen: SISO	18
7.1. VORMGEVING ETIKET	18
7.2. VELD 1 (ALLEEN BIJ 2*9-ETIKET): GEOGRAFISCHE AANDUIDING / TAALAANDUIDING	18
7.3. VELD 2 (ALLEEN BIJ 2*9-ETIKET): OVER-INFORMATIE	19
7.4. VELD 3: SISO-CODE	21
7.5. VELD 4: JAARVELD	21
7.6. VELD 5: DEELAANDUIDING	21
7.7. VELD 6: SIGNATUUR	21
7.8. HANDMATIGE AANMAAK IN BIBLIOPRINT	22
7.9. AUTOMATISCHE AANMAAK VIA ISBN-SCAN IN BIBLIOPRINT	22

1 Inleiding

Binnen het Vlaamse bibliotheekwezen is er de facto geen standaard voor etikettering. Elke bibliotheek heeft in de loop der jaren haar eigen oplossingen bedacht voor de plaatsing van materialen en de aanduiding op het etiket. Een aantal afspraken gelden vrij algemeen; over andere is er weinig eenstemmigheid.

Veel bibliotheken besteden de verwerking van hun materialen uit aan een beschutte werkplaats. Omdat de aanmaak van een etiket een interpretatie van bibliografische data vergt, kiezen de bibs er nu vaak voor hetzij de etiketten nog zelf aan te maken, hetzij de informatie die op het etiket moet in het boek te schrijven voor ze de materialen bezorgen aan de externe verwerker.

Dit zorgt voor moeilijkheden bij bestaande (Sprinters, Veelgevraagde collectie, Snelboek) en toekomstige initiatieven waarbij boeken volledig kastklaar verwerkt aan de bibliotheek geleverd worden. Verwachting is dat de komende jaren de backoffice verder afgebouwd zal worden, waardoor steeds meer bibliotheken op zoek zullen gaan naar oplossingen voor externe verwerking, en vermoedelijk meer leveranciers voor bredere collectie-onderdelen kastklare services zullen voorzien.

In 2012 startte Bibnet binnen het project collectiebeheer de zoektocht naar centrale instrumenten om de lokale werking te vereenvoudigen.

Eerste doel was een standaard creëren als referentiepunt voor bibliotheken en verwerkers. Hiertoe was het noodzakelijk een consensus te bereiken over welke informatie er op welke manier op het etiket wordt voorzien. Bibnet bouwde deze standaard uit in overleg met een werkgroep van bibliotheken, waarin elk type besproken wordt.

In tweede instantie ontwikkelde Bibnet in Open Vlacc een veld waarin de informatie, die volgens de standaard op het etiket moet komen, wordt geïsoleerd.

Hier werd een verdere automatisering aan gekoppeld: via het ingeven van een identificerend nr. (scannen ISBN-code) wordt het standaard-etiket aangemaakt. Zo krijgen bibliotheken de mogelijkheid anderen dan geschoold bibliotheekpersoneel etiketten te laten aanmaken.

Over de stand van zaken wordt nog steeds bericht via de Open Vlacc-nieuwsbrieven van het Bibliografische Centrum, ondertussen binnen Cultuurconnect.

2 Zelf etiketten maken met Biblioprint

De aanmaak van etiketten kan gebeuren via het programma Biblioprint van de firma SBNL. <https://www.biblioprint.be/>

Wie wil kennismaken met Biblioprint kan een proeflogin van 14 dagen aanvragen bij info@sbnl.be. De prijs voor een licentie is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Meer info op <https://sbnl.be/jaarabonnement-biblioprint/p/71175/117810>

3 Automatische aanmaak van etiketten

Cultuurconnect (Bibnet) ontwikkelde samen met SBNL een vernieuwde versie van Biblioprint.

In deze versie is het mogelijk via het ingeven van een identificerend nr. (scannen ISBN-code) (waar nodig in combinatie met het jaar van uitgave) het etiket volgens de hieronder beschreven standaard geautomatiseerd aan te maken.

Hiervoor gaat Biblioprint de etiketinformatie ophalen in een nieuw OpenVlacc-veld '999'.

Meer info in de [handleiding](#).

4 Fictie volwassenen

4.1 Vormgeving etiket

Het etiket is gedefinieerd in Biblioprint onder de naam "**STANDAARD Volwassenen Fictie**".

2	ENGELS
3	
4	chicklit
5	1
6	DEBE

4.2 Veld 2: makkelijk lezen + groteletter + luisterboeken + taalaanduiding

Makkelijk lezen-boeken: we voorzien een aanduiding '**ML**' in het bovenste veld (veld2).

Voorbeeld: 'Drift' / Marion Pauw

ML

thriller
PAUW

Luisterboeken krijgen een aanduiding '**AUDIO**' in veld 2.

Voorbeeld 'Arthur Japin leest 'de klank van sneeuw': alleen Luisterboeken als genre:

AUDIO
JAPI

Groteletterboeken krijgen een aanduiding '**GL**' in veld 2.

Voorbeeld: 'De ranken van de passiebloem': groteletterboek met een genre groteletterboeken en een genre romantische literatuur.

Anderstalige werken krijgen de taal in het bovenste veld (veld 2)
De taal wordt voluit geschreven binnen de beperking van 10 tekens.

Voorbeeld: *'The Plot against America' / Philip Roth*

Bij een **combinatie van AUDIO/GL/ML en een taalaanduiding** komt AUDIO/GL/ML eerst, gevolgd door 4 resp. 7 letters van de taalaanduiding.

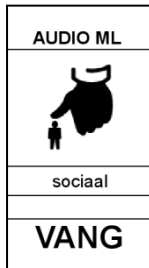
Voorbeeld: *luisterboek 'Of Mice and Men' / John Steinbeck*

Voorbeeld: *Grote letter 'The Associate' / John Grisham*

Voorbeeld: *Luisterboek + makkelijk lezen en een genre dat op het etiket komt 'Voel ik me hier thuis?', Van Gijn, Atty*

4.3 Veld 3 + veld 4: Genre-icoon + verwoording

Boeken met een genre krijgen een icoon in veld 3 en een verwoording van het genre in veld 4.

In onderstaande tabel staan de genres zoals in OpenVlacc weergegeven in de linkerkolom, en de verwoordingen ernaast.

In Biblioprint kiest de gebruiker een Open Vlacc-genre: icoon en verwoording worden automatisch ingevuld.

vlacc-vge-genre	verwoording	icoon	code icoon
Autobiografische literatuur	autobiografie		BG1002
Avonturenromans	avontuur		BG1076
Biografische literatuur	biografie		BG1002
Chicklit	chicklit		BG1074
Detectives	detective		BG1003
Dierenverhalen	dieren		BG1004
Doktersromans	dokters		BG1005
Erotische literatuur	erotiek		BG1006
Essays (*2)	essays		BG1032
Fantasy	fantasy		BG1091

Gedichten (*1)	gedichten		BG1020
Griezelliteratuur	griezel		BG1009
Historische literatuur	historisch		BG1011
Humoristische literatuur	humor		BG1012
Mythen, sagen en legenden ¹	mythen		BG1094
Oorlogsliteratuur	oorlog		BG1016
Politieke literatuur	politiek		BG1018
Psychologische literatuur	psychologie		BG1021
Reisverhalen	reisverhaal		BG1022
Romantische literatuur	romantiek		BG1023
Sciencefiction	SF		BG1025
Sociale literatuur	sociaal		BG1018
Spionageromans	spionage		BG1072
Sprookjes	sprookjes		BG1029
Streek- en familieromans	familie		BG1007

¹ Mythen, sagen en legenden is toegevoegd in juli 2019. Bij de verwoording van dit genre kozen we voor mythen, omdat er geen overkoepelende term is die de drie types verhalen samen beschrijft én begrijpelijk is voor de gebruiker, en omdat mythen het meeste voorkomen van de 3. De verwoording kan evenwel (manueel) aangepast worden in gevallen waar de bib dit wenst. (Volksverhalen is eind 2019 geschrapt uit de lijst en vervangen door Mythen, sagen en legenden).

Toekomstromans	toekomst		BG1096
Toneelteksten ²	toneel		BG1030
Thrillers	thriller		BG1001
Utopische/Dystopische literatuur	dystopisch		BG1096
Verhalenbundels (*2)	verhalen		BG1032
Waargebeurd	waargebeurd		BG1034
Westerns	western		BG1035

Sommige werken hebben meerdere genres die overeenkomen met een icoon: vb. een boek heeft als genre-velden 'verhalenbundels', 'romantische literatuur' en 'chicklit', of 'biografisch' en 'historisch'.

De Open Vlacc-catalografen kennen in de bibliografische beschrijving een code toe aan het genre dat op het etiket moet komen.

Voorbeeld: 'De duivel draagt Prada' heeft 3 genres: 'romantische literatuur', 'chicklit' en 'verfilmde boeken'. De meest exacte inhoudelijke genre-ontsluiting is 'chicklit': dit nemen we op op het etiket. Chicklit zou hier een etiket-code krijgen.

Deze code wordt sinds mei 2013 aan alle nieuwe fictie volwassenen-invoer toegekend.

4.4 Veld 5: Deelaanduiding

Een deelaanduiding wordt voorzien bij beperkt meerdelige publicaties die in een vaste volgorde gelezen kunnen worden, zoals trilogieën en andere cyclussen, detective-, thriller-, en fantasyreeksen, ... (bv. In de ban van de ring, Het land Narnia, Morse, Agatha Christie...).

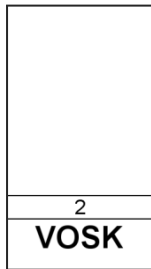
² Toneelteksten vervangt vanaf september 2021 het etiketgenre Theaterteksten. Aan de verwoording 'toneel' verandert niets.

Ook reeksen die niet op de primaire bron voorkomen, maar die door de auteur, de uitgever of het lezerspubliek van deze publicaties toch als reeks worden bestempeld (bv. D.D. Warren, FBI Profilers, Kurt Wallander...), krijgen een reeksveld en dus een deelaanduiding op het etiket.³

Reeksen met veel subreeksen, puur formele reeksen of 'uitgeversreeksen' (bv. Rainbow Pockets, Zoeklicht,..) krijgen geen deelaanduiding op het etiket.

De deelaanduiding bestaat uit een **cijfer**.

Voorbeeld: 'Vuile Handen', deel twee van 'Het Bureau' van J.J.Voskuil

Voorbeeld: 'De terugkeer van de koning', het derde deel van 'In de ban van de ring' van J.R.R. Tolkien

Het volgnummer in het etiketveld in OpenVlacc wordt afgeleid uit het reeksveld 490, indien dit voorzien is van een 2de indicator 9. Dit volgnummer wordt de deelaanduiding op het standaardetiket.

4.5 Veld 6: Signatuur

De signatuur bestaat uit 4 letters.

Daar de regels voor de signatuur over de collectie-onderdelen heen dezelfde zijn, voorzien we hier in de regelgeving een aparte paragraaf '[Hoofdword in de signatuur](#)' voor.

4.6 Handmatige aanmaak in Biblioprint

Via Biblioprint kunnen de etiketten fictie volwassenen als volgt worden aangemaakt:

1. Kies type 'STANDAARD Volwassenen Fictie'
2. Kies genre. Als er geen genre is: kies 'geen genre'.
Na de keuze van het genre vult Biblioprint automatisch icoon en gekoppelde verwoording in op het etiket.
3. Vul eventueel AUDIO/GL/ML en/of taalaanduiding in (veld 2) (bovenste veld).

³ De nieuwe werkwijze voor deelaanduidingen is van kracht sinds november 2019

4. Vul eventueel deelaanduiding in (veld 5).
5. Vul signatuur in (veld 6).

4.7 Automatische aanmaak via ISBN-scan in Biblioprint

1. Ga naar de ISBN-scan-module van Biblioprint
2. Scan het ISBN-nummer in

Je etiket wordt nu conform de standaard aangemaakt. Meer info in de [handleiding](#).

5 Hoofdwoord in de signatuur

Meestal zijn dit de **eerste 4 letters van de naam** die we in het veld 100/110 vinden (personele auteur/corporatie).

Hierop is een uitzondering waarbij de signatuur de **eerste 4 letters van de uniforme titel of de publicatietitel** is:

Wanneer er **geen 100/110-veld** is, is de **signatuur** de **eerste 4 letters van de uniforme titel / publicatietitel**. In de praktijk gaat het hier om de klassieke anoniemen en andere werken zonder hoofdverantwoordelijke (zonder 100/110-veld)

Voorbeeld: 'Beatrijs' : klassiek anoniem verhaal

In de praktijk betekent dit dat we volledig steunen op de catalografische conventies voor de bepaling van de hoofdverantwoordelijkheid. Dit vertaalt zich als volgt in situaties waar er meerdere personen meewerken aan een boek:

- Werken met bijdragen van **verschillende auteurs die elk alleen voor hun bijdrage verantwoordelijk** zijn, hebben geen enkele van deze auteurs als hoofdverantwoordelijke (100/110); indien er een andere partij verantwoordelijk is voor het geheel, staat deze in het veld (100/110) voor de hoofdverantwoordelijke

Voorbeeld: '20 onder 40' : bundel met verhalen van 20 auteurs. Elke auteur is alleen verantwoordelijk voor het eigen verhaal. Eva Berghmans als samensteller is hoofdverantwoordelijke (in 100-veld):signatuur = BERG

- Is er **geen hoofdverantwoordelijke** (geen 100/110), dan is de signatuur de eerste 4 letters van het **titelwoord**.

Voorbeeld: 'Blind date' : bundel met verhalen van 5 auteurs. Elke auteur is alleen verantwoordelijk voor het eigen verhaal. Er is geen hoofdverantwoordelijke (in 100-veld):signatuur = titelwoord: BLIN

griezel

BLIN

- Werken waar **verschillende auteurs een gedeelde verantwoordelijkheid hebben voor het geheel**, krijgen DE EERSTE auteur in de 100. Etiket = 1e auteur.

Voorbeeld: 'Politieke geschiedenis van België' : NF-werk met 3 auteurs die gedeelde verantwoordelijkheid hebben voor het geheel. De eerste auteur komt in OpenVlacc in het 100/110-veld. Signatuur = WITT

Geschiedenis van België
 Geschiedenis van België

2010

WITT

934.9

2010

WITT

We gebruiken de eerste **4 letters van de familienaam zoals de ingang in Vlacc is**. Concreet betekent dat:

- Niet automatisch aanvullen van Mc of St :
McEwan = **MCEW** ipv MACE
- Weglatingstekens en spaties negeren:
D'Haen = **DHAE** ipv HAEN ; 't Hart, 't Hooft = **THAR , THOO**
- Namen met i+j. IJ op etiket: Dijkstra => **DIJK** ipv DYKS
- **Geen** omzetting
Van Doorne = **VAND** ; De Bel = **DEBE** ; De Vries = **DEVV**
- Voor samengestelde namen van vreemdtalige auteurs, m.n. Spaanse, Portugese of Angelsaksische namen, werken we met de eerste 4 letters van de familienaam zoals de ingang in OpenVlacc is :
Gabriel Garcia Marquez = **GARC**

Miguel Sousa Tavares = **TAVA**
Harriet Beecher Stowe = **STOW**

- Voor Arabische namen met een tussenvoegsel geldt tevens: eerste 4 letters van de familienaam zoals die in OpenVlacc is.
Ben Joulloun = **BENJ** ; Al Aswani = **ALAS**
- Auteurs die schrijven onder een pseudoniem worden geplaatst op de eerste 4 letters van het pseudoniem als dit de naam is die in het 100-veld is opgenomen
- Bij verschillende schrijfwijzen van dezelfde auteursnaam kiezen we altijd voor de **voorkeursingang van OpenVlacc**: Tsjechov = TSJE (de ingangen Chekhov, Tchekhov, Tsjechov, en Tsjechow zijn uitgesloten)
- Diakritische tekens worden NIET meegenomen :
Böll = **BOLL** ipv BOEL
Høeg = **HOEG**

Bij **corporaties negeren** we, net als bij de gevallen waarbij de **signatuur wordt afgeleid uit de titel**, eventuele **lidwoorden** bij de aanmaak van de signatuur: vb. 110 'Het Genootschap Onze Taal' wordt GENO in de signatuur.
Wanneer de naam van een corporatie begint met een voornaam, vb. 'Louis Paul Boon-Genootschap', dan is de signatuur de eerste 4 letters van die voornaam, in dit geval bijvoorbeeld **LOUI**.

6 Non-fictie volwassenen: ZIZO

6.1 Vormgeving etiket

Het etiket is gedefinieerd in Biblioprint onder de naam "**STANDAARD Volwassenen Non-fictie ZIZO**".

2	1	Filosofen
		Kant
3		
4		2012
5		
6		VAND

6.2 Veld 1, 2, 3: ZIZO-code: plankrubriek, rugrubriek, pictogram

Bij de **niet AZ-ZIZO-rubrieken** zijn pictogram, plankrubriek en rugrubriek standaard ingevuld bij invoer van de zesletterige code.

Voorbeeld: 'Het grote tapasboek' : ZIZO-code EDKOH5

Kookboeken
Hapjes - Snacks

2011
WINN

Bij **de AZ-rubrieken** moet de rugrubriek zelf ingetypt worden.

De invulling komt meestal uit een veld in de bibliografische beschrijving. Ook hier zullen we in de toekomst bij de invoer een indicator plaatsen bij het veld dat in de rugrubriek moet komen. Als er bij een AZ-rubriek meerdere (personele) onderwerpen zijn, en geen daarvan is 'primair' (geen enkel veld krijgt een etiketcode), is het in te vullen veld een herhaling van de plankrubriek⁴.

⁴ Opmerking: De herhaling van de plankrubriek als rug bij werken zonder primair onderwerp, is er naar analogie met de andere situaties binnen ZIZO waarbij de rug en plank hetzelfde zijn en deze allebei op het etiket komen. Bij de indeling van

Bij enkele rubrieken staat hetgeen op het etiket moet komen soms niet in de bibliografische beschrijving. In deze gevallen blijft dit ook binnen de geautomatiseerde context een manueel in te vullen veld. Het gaat om in totaal 300 records per jaar. We zoeken naar een oplossing hiervoor.

Voorbeeld: 'Georges Lemmen 1865-1916' : ZIZO-code BKBSAZ
 In subveld 600: Lemmen, Georges

Lijst van AZ-rubrieken en invulling van de rugrubriek

Personen	ZIZO-code	1 onderwerp of creator	1 tot 3 onderwerpen	>3 onderwerpen zonder samenhang of geen primair onderwerp
Acteurs - Regisseurs	FTARAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Architecten	ARAZAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Beeldende kunstenaars	BKBSAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Beroemde koks	EDBKAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW of Naam	Geen ind > plank=rug
Componisten - Uitvoerders	MUCUAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Filosofen	FIFSAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW of Naam	Geen ind > plank=rug
Fotografen	FVFGAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Ontwerpers	KLONAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Psychologen	PSPYAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Schrijvers	LISCAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Zangers - Groepen	MUZGAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Begrippen		1 creator of algemeen onderwerp	1 tot 3 onderwerpen	>3 onderwerpen zonder samenhang of geen primair onderwerp
Films AZ	FTFIAZ	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN[1]	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN

planken in ruggen is de meest algemene rugrubriek vaak een herhaling van de plankrubriek (bijvoorbeeld: **LGGEGE**: plank Geneeskunde – rug Geneeskunde) .

Personen	ZIZO-code	1 onderwerp of creator	1 tot 3 onderwerpen	>3 onderwerpen zonder samenhang of geen primair onderwerp
Instrumenten - orkest	MUIOAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Instrumenten bespelen	MMIBAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Landen (geschiedenis)	GELAAZ	Geen indicator b 084\$a indien aanwezig anders: b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b 084\$a indien aanwezig anders: b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b 084\$a indien aanwezig anders: b MANUEEL INVULLEN
Landen (kunst)	KULAAZ	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN
Software	COSOAZ	Ind 9	Ind 9 bij primair OW	Geen ind > plank=rug
Songbooks	MMSOAZ	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN
Streekgeschiedenis	GESTAZ	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN	Geen indicator b MANUEEL INVULLEN

[Manueel invullen]: als bib maak je zelf je etiket aan in Biblioprint.

6.3 Veld 4: Jaarveld

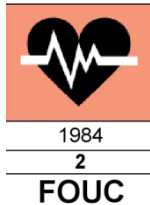
In veld 4 komt het jaar van publicatie (indien gekend). Bij seriële publicatie werken en beperkt meerdelige werken in één beschrijving, blijft het jaarveld blanco.

6.4 Veld 5: deelaanduiding

In veld 5 komt de deelaanduiding bij werken die in volgorde gelezen moeten worden. De deelaanduiding bestaat uit een **cijfer**.

Voorbeeld: 'Het gebruik van de lust': deel 2 van 'Geschiedenis van de seksualiteit'.

Seksualiteit
Seksualiteit

Sinds 10 juni (koepels worden reeksen) wordt het volgnummer in het etiketveld in OpenVlacc afgeleid uit het reeksveld 490, indien dit voorzien is van een 2de indicator 9.

6.5 Veld 6: signatuur

Zie punt 4 '[Hoofdwoord in de signatuur](#)'

6.6 Handmatige aanmaak in Biblioprint

Via Biblioprint kunnen de ZIZO etiketten non-fictie als volgt worden aangemaakt:

1. Kies type '**STANDAARD Volwassenen Non-fictie ZIZO**'
2. Typ de 6-letterige code in.
Biblioprint vult automatisch plank- en rugrubriek en het icoon in bij de 'gewone' codes; bij de AZ-codes moet de gebruiker zelf nog informatie intypen uit een onderwerpsveld (zie 5.2)
3. Vul het jaar van uitgave in (veld 4)
4. Vul eventueel een deelaanduiding in (veld 5)
5. Vul signatuur in (veld 6).

6.7 Automatische aanmaak via ISBN-scan in Biblioprint

3. Ga naar de ISBN-scan-module van Biblioprint
4. Scan het ISBN-nummer in

Je etiket wordt nu conform de standaard aangemaakt. Meer info in de [handleiding](#).

7 Non-fictie volwassenen: SISO

7.1 Vormgeving etiket

Er zijn twee types etiketten voor SISO: het 'gewone' 2*4- etiket en het lange 2*-9-etiket voor etiketten met extra verwoorde informatie.

De etiketten zijn gedefinieerd in Biblioprint onder de naam "**STANDAARD Volwassenen Non-fictie SISO 2*4**" en "**STANDAARD Volwassenen Non-fictie SISO 2*9**".

2	→
3	
4	
5	
6	

2
3
4
5
6

7.2 Veld 1 (alleen bij 2*9-etiket): Geografische aanduiding / taalaanduiding

Veld 1 wordt ingevuld bij **SISO-codes** die een **land- of taalaanduiding** hebben. Dit zijn vooral de **landen, en de rubrieken taal-en letterkunde van 830-865**.

Vb. 'Fietsen in Portugal' : 'Portugal' in landenveld bij SISO

Vb. 'Groot spreekwoordenboek' : 'Nederlands' in subveld 9 bij SISO

Portugal
993
2000
OTEM

Nederlands
845
2011
GROO

7.3 Veld 2 (alleen) bij 2*9-etiket: over-informatie^{5 6}

Regel [leest vrij complex omdat ze opgesteld is om geprogrammeerd te kunnen worden in het kader van automatisatie]:

Gebruik een over-etiket bij **die SISO-codes die met een AZ-rubriek in de ZIZO ontsloten zijn, met uitzondering van de SISO-codes uit de geschiedenis, land- en volkerenkunde⁷** & waarbij **een van de velden** in de beschrijving een **etiketcode** kreeg.

Vb. 'Heidegger en zijn tijd' : AZ-rubriek in ZIZO; geen rubriek uit de geschiedenis, land- en volkerenkunde; onderwerp Heidegger krijgt etiketcode → Heidegger in etiketveld 2

Er is geen land- of taalaanduiding in de SISO → etiketveld 1 = blanco

Heidegger
157.2
2010
SAFR

Vb. 'Jeroen Meus kookt': AZ-rubriek in ZIZO; geen rubriek uit de geschiedenis, land- en volkerenkunde; onderwerp; Jeroen Meus krijgt etiketcode → Meus in etiketveld 2

Er is geen land- of taalaanduiding in de SISO → etiketveld 1 = blanco

Meus
629.2
2007
MEUS

⁵ Voor een uitgebreide motivering van de gemaakte keuzes die hieronder gepresenteerd worden verwijzen we naar [het vergaderverslag](#)

⁶ Deze werkwijze is gestart in november 2012, waarbij de invoerders van start zijn gegaan met de toekenning van 9-indicators bij de non-fictie. Begin 2013 testte Bibnet de eerste resultaten, samen met ZIZO- en SISO-bibliotheken.

⁷ Bij veel SISO's van het type 9XX is de AZ-ZIZO van de rugrubriek dezelfde als de aanduiding in het 9-veld van de SISO, waardoor er in de praktijk twee keer hetzelfde op het etiket zou komen te staan. We kunnen dit systeem binnen de automatisering eventueel nog verder verfijnen, maar voorlopig is dit de regel.

Opmerking: Meus is hier zowel auteur als onderwerp (dit in tegenstelling tot het voorbeeld met Heidegger)

Vb. 'A history of Namibia' : AZ-rubriek ZIZO MAAR rubriek uit de geschiedenis, land- en volkerenkunde → **etiketveld 2 = blanco**
SISO met subveld 9 → **landaanduiding in etiketveld 2**

Namibië
941
2011
WALL

Vb. 'Mijn vader Willem Elsschot': 'Nederlands' als taalaanduiding; AZ-rubriek; onderwerp dat een etiketcode kreeg: 'Willem Elsschot' ; geen rubriek uit de geschiedenis, land- en volkerenkunde = taalaanduiding (SISO-subveld 9) in etiketveld 1 + over-aanduiding (650-veld met indicator 9) in etiketveld 2

Nederlands Elsschot
855.6
1994
DERI

Vb. 'Waddeneilanden' van Völler, Susanne: SISO-code met subveld 9; geen AZ-code = geen over-etiket

Nederland
995.3
2011
VÖLL

7.4 Veld 3: SISO-code

In veld 3 komt zowel bij de 2*4 als de 2*9-etiketten de SISO-code zoals deze in het SISO- veld in OpenVlacc is opgenomen.

7.5 Veld 4: Jaarveld

In veld 4 komt het jaar van publicatie (indien gekend) zoals het in OpenVlacc is opgenomen. Bij seriële werken en beperkt meerdelige werken in één beschrijving, blijft het jaarveld blanco.

7.6 Veld 5: Deelaanduiding

In veld 5 komt de deelaanduiding bij werken die in volgorde moeten gelezen worden. De deelaanduiding bestaat uit een **cijfer**.

Voorbeeld: 'Het gebruik van de lust': deel 2 van 'Geschiedenis van de seksualiteit'.

615.5
1984
2
FOUC

Sinds 10 juni 2014 (koepels worden reeksen) wordt het volgnummer in het etiketveld in OpenVlacc afgeleid uit het reeksveld 490, indien dit voorzien is van een 2de indicator 9.

7.7 Veld 6: signatuur

Hierbij volgen we dezelfde regels als bij de fictie: zie '[Hoofdwoord in de signatuur](#)'. Om ervoor te zorgen dat de gebruiker de SISO-nummers blijft herkennen als de hoofdingeling, zetten we de signatuur (i.t.t. bij de fictie) niet in Bold.

7.8 Handmatige aanmaak in Biblioprint

Via Biblioprint kunnen de SISO-etiketten non-fictie als volgt worden aangemaakt:

1. Is er een subveld 9 bij de SISO-code en/of is de SISO niet van het type 9XX en de ZIZO een AZ-rubriek waarbij een van de onderwerpen een indicator 9 kreeg (pas later deel van het invoerproces) : kies dan type '**STANDAARD Volwassenen Non-fictie SISO 2*9**'
  - a. Kies land of taal indien een subveld 9 bij de SISO-code (veld 1)
  - b. Vul onderwerp in indien SISO niet van type 9XX en de ZIZO een AZ-rubriek waarbij een van de onderwerpen een indicator 9 kreeg (pas later deel van het invoerproces) (veld 2)
  - c. Vul de SISO-code in (veld 3)
  - d. Vul het jaar van uitgave in (veld 4)
  - e. Vul eventueel de deelaanduiding in (veld 5)
  - f. Vul de signatuur in (veld 6).
2. Anders kies type '**STANDAARD Volwassenen Non-fictie SISO 2*4**'
  - a. Vul de SISO-code in (veld 3)
  - b. Vul het jaar van uitgave in (veld 4)
  - c. Vul eventueel een deelaanduiding in (veld 5)
  - d. Vul de signatuur in (veld 6).

7.9 Automatische aanmaak via ISBN-scan in Biblioprint

5. Ga naar de ISBN-scan-module van Biblioprint
6. Scan het ISBN-nummer in

Je etiket wordt nu conform de standaard aangemaakt. Meer info in de [handleiding](#).